

Het vervolg op *CUMULUS*

DONDER

DONDER
Discussievragen

NEW YORK TIMES BESTSELLER AUTEUR

NEAL SHUSTERMAN

PELCKMANS

Donder Het vervolg op *Cumulus*

Neal Shusterman is auteur van onder meer de dystopische youngadultromans *Dor (Dry)* en *Gesplitst (Unwind)*, beide op de bestsellerlijst van *The New York Times*.

Deze gids is opgesteld door Dr. Rose Brock, universitair hoofddocent bibliotheekwetenschappen aan de Sam Houston State University. Zij is gespecialiseerd in kinder- en jeugdliteratuur. Simon & Schuster stelt de gids beschikbaar voor gebruik in schoolklassen, bibliotheken en leesgroepen. Voor die doeleinden mag de tekst in zijn geheel of in gedeelten worden gereproduceerd. Vertaald naar het Nederlands door Lydia Meeder in opdracht van uitgeverij Pelckmans.

Over het boek

In *Donder*, het langverwachte slot van de *New York Times*-bestsellertrilogie over de Orde der Zeisen, woedt een strijd tussen de aanhangers van een dictator en de volgelingen van een profeet. De spanningen lopen steeds hoger op. Zal de onsterfelijke mensheid uiteindelijk zelf haar ideale wereld vernietigen?

Citra en Rowan zijn verdwenen. Endura bestaat niet meer. Nu de *Cumulus* zwijgt en de aarde nog naschokt van de Grote Resonantie, lijkt niets Goddard meer te belemmeren in zijn streven naar mondiale alleenheerschappij. Is er dan niemand meer die hem kan tegenhouden? Het antwoord ligt in de Toon, de Tol en de *Donder*.

Discussievragen

De vragen hieronder kunnen bij het lezen van *Cumulus* handvatten vormen voor discussie en reflectie, of als uitgangspunt gebruikt worden bij schrijfopdrachten.

1. In *Deel Een: Het verloren eiland & de verdronken stad* blijkt niet alleen dat Zeis Goddard nog in leven is, hij is intussen ook benoemd tot Hoge Kling van MidMerika. Vind jij dat, met wat je weet over zijn eerdere daden, een gevaarlijke ontwikkeling en waarom? Wat worden volgens jou de grootste uitdagingen met hem als leider?
2. Waarom is het stilvallen van de Cumulus zo ingrijpend voor de mens? Hoe meent hij de wereld te verbeteren met zijn zwijgen? Zou zijn stilte de situatie misschien ook kunnen verslechteren?
3. Een voormalige Nimbus-agent zegt tegen Greyson: *We hebben de hele backbrain uitgekamd, en er kwam maar één persoon naar boven die niet als onzindelijke is gemarkeerd. Jij.* Waarom zijn degenen die door de Cumulus genegeerd worden zo verbijsterd en gefrustreerd door het feit dat Greyson nog wel contact met hem heeft? Waarom denk je dat de Cumulus Greyson heeft gekozen als enige ontvanger van zijn boodschappen?
4. Als Nimbus-agenten tegen Greyson zeggen: *Je bent een wonder, Greyson. Een wonder. Besef je dat?* antwoordt hij: *Dat zeggen de tonisten ook.* Waarom denk jij dat de tonisten in hem geloven? Wat zijn hun bedoelingen? Waarom is het voor Greyson gunstig om zich aan de tonisten te verbinden?
5. De Cumulus beschouwt zichzelf bovenal als dienaar en beschermer van de mensheid. Hoewel hij eenvoudigweg niet in staat is verkeerde beslissingen te nemen, valt het hem geregeld zwaar de juiste keuze te maken. Herken jij dat? Verwerk een persoonlijke ervaring in je antwoord: waarop baseer jij je besluit als je voor een lastige keuze staat?
6. Lorian Barchok en haar collega's ontvangen een bericht van de Cumulus: *Tot mijn spijt moet ik je meedelen dat je diensten als Nimbus-agent niet langer benodigd zijn. (...) Ik heb echter besloten de Autoriteits-Interface in zijn geheel op te heffen. Met onmiddellijke ingang trek ik me terug als beherende entiteit.* Welke gevolgen heeft het verliezen van hun baan voor de agenten? Zijn die alleen maar negatief? Hoe vonden ze het om de Cumulus te dienen?
7. Wat is volgens jou het doel van de Grote Resonantie? In welke zin speelt Greyson een essentiële rol in de bredere context van de tonistische religie? Hoe kijkt de maatschappij aan tegen tonisten? Hebben alle tonisten dezelfde overtuigingen? Gebruiken ze dezelfde methoden om hun idealen te verwezenlijken? In welke zin beïnvloeden ze anderen met hun geloof?

8. Greyson wordt ontvoerd door drie Nimbus-agenten. Nadat een groep tonisten hem heeft gered, zegt hij tegen voorganger Mendoza: *Ik wil het bekendmaken, maar wel op mijn eigen voorwaarden.* Waarom denk jij dat Greyson wil onthullen dat hij nog steeds contact heeft met de Cumulus? Wat vind je daarvan? Wat zijn de voor- en nadelen van die beslissing? Wat zou jij doen als je in Greysons schoenen stond?
9. Er wordt wereldwijd verschillend gereageerd op het besluit van Hoge Kling Goddard om het dorsquotum in MidMerika af te schaffen. Waarom vinden de tegenstanders het zo belangrijk dat het aantal doden wordt gereguleerd en geregistreerd? Hoe worden zij getroffen door Goddards schending van de tradities? Vind jij dat ze de plicht hebben om in te grijpen? Wat zijn hun motieven om voor Goddard te zwichten of zich juist tegen hem te verzetten?
10. Wat is Goddards ware reden om het dorsquotum op te heffen? En welk argument voert hij er publiekelijk voor aan? Wat zegt dit over zijn karakter en de manier waarop hij met macht omgaat?
11. Nadat hun vliegtuigje uit de lucht is geschoten, spoelen Faraday en Munira aan op een onbewoond eiland. Hoe ervaren ze het om afgesneden te zijn van de buitenwereld? Welke invloed heeft het eenzame isolement op hun relatie?
12. Kapitein Jeri Soberanis is afkomstig uit Madagaskar, waar kinderen genderloos worden grootgebracht. Pas wanneer ze volwassen zijn, mogen ze desgewenst een keuze maken. Kun je bedenken wat de voordelen van zo'n opvoeding zijn? Zijn er ook nadelen? Wat zijn volgens jou Jeri's belangrijkste bijdragen aan de uitkomst van het verhaal?
13. Nadat Loriana's schip is aangevallen, lukt het haar nog net de directeur in een reddingscapsule te helpen. Voor haarzelf is er geen plek meer; ze springt overboord om naar de kust te zwemmen. Wat zegt haar keuze om de gewonde directeur voorrang te geven over haar karakter? Hoe beschrijft ze zichzelf zoals ze eerder was en hoe ontwikkelt ze zich gedurende het verhaal? In welke opzichten is dat positief? Waarmee bewijst ze dat ze een capabele leider is? Waarom denk jij dat ze die rol aanvaardt?
14. Citra is drie jaar dodig geweest. Na haar regeneratie vertelt Zeis Possuelo haar: *Je lag in de Kluis van Verleden en Toekomst, in de armen van de jongeman die de Grootzwaarden en duizenden anderen van het leven heeft beroofd. Het monster dat Endura tot zinken heeft gebracht.* Welk effect heeft het op haar te horen dat Rowan valselijk van de tragedie wordt beschuldigd? In hoeverre is de wereld veranderd terwijl ze op de zeebodem lag? Kun je bedenken hoe die ervaring haar verdere beslissingen beïnvloedt?

15. Zeis Faraday zegt tegen Munira: *De wereld was voltooid, Munira. Het was een geoliede machine in perpetuum mobile.* Welke nadelen zou een maatschappij als die in het boek kunnen hebben? Is de gelijkmatigheid alleen maar positief? Welke rol speelt de menselijke aard in de uitkomst van het verhaal?
16. De Cumulus probeert Greyson op allerlei manieren te beschermen, maar hij waarschuwt hem niet rechtstreeks voor gevaren. Wat is daar de reden voor? Stel je eens voor dat je een stemmetje in je hoofd hebt dat je constant instructies geeft. Hoe zou dat je kijk op de wereld beïnvloeden? Zou het iets veranderen aan je relatie met anderen, of aan hoe je jezelf ziet?
17. Wanneer Goddard erachter komt dat Rowan uit het stadion is ontsnapt, schreeuwt hij tegen het publiek: *Jullie zijn hierheen gekomen om je bloeddorst te lessen. Jullie! (...) Nee, Zeis Lucifer is hier niet, maar met de animo om het spektakel bij te wonen, hebben jullie jezelf in mijn vizier gespeeld. Dit is niet zijn terechtstelling maar die van jullie! Ik heb jullie geselecteerd om ten voorbeeld te stellen.* Hoe beïnvloedt Goddards bevel tot massadorsing zijn relatie met Zeis Rand en Zeis Constantine? Wat zouden de langetermijneffecten op de Orde en de samenleving als geheel kunnen zijn?
18. Na de stadiondorsing loeit de Cumulus in Greysons oortje: *Al dat leed! Al dat leed! Had ik maar ogen om uit te steken!* De Cumulus mag zich niet mengen in Zeisenaangelegenheden, maar Greyson oppert: *Jij kunt misschien niets doen, maar ik wel.* Waarop de Cumulus hem opdraagt: *Blijf je op de sibilanten richten.* Wat denkt de Cumulus dat Greyson daarmee kan bereiken?
19. De machtsstrijd tussen een dictator en een profeet mondt uit in een religieus bezielde conflict. Geloof jij dat een wereld die de dood heeft overwonnen uiteindelijk te gronde zal worden gericht door uitgerekend de sterfelijke wezens die hem hebben gecreëerd? In welke opzichten zijn de technologische ontwikkelingen in het boek positief of negatief voor de vooruitgang?
20. Waarom denk jij dat de Cumulus zijn eindplan zo lang geheimhoudt? Waarom is het ruimtevaartproject zo allesbepalend? Waarom ervaren sommige Zeisen de optie van een buitenaardse vestiging als bedreigend? Welke pogingen hebben ze in de trilogie ondernomen om onderzoek en experimenten te dwarsbomen?
21. Dit laatste deel van de trilogie, *Donder*, kent een dramatisch einde. Wat vond jij daarvan? Had je het liever anders gezien, en zo ja, hoe?

Extra opdrachten

1. In *Donder* is de wereld op zijn kop gezet doordat de Cumulus besluit mensen niet meer individueel te begeleiden. Denk jij dat die beslissing uiteindelijk in het belang van de mensheid zal zijn? Schrijf een brief aan de Cumulus waarin je je standpunt uiteenzet, met verwijzingen naar tekstfragmenten uit het boek.
2. In *Donder* wordt de Texaanse regio, de LoneStar, afgeschilderd als een gebied van tegendraadse, onafhankelijke denkers, die zich weinig bekommeren om de mening van buitenstaanders. De feitelijke Amerikaanse staat Texas noemt zichzelf trots 'een totaal ander land'. Onderzoek met behulp van bibliotheek- en internetbronnen die eigenzinnige mentaliteit en noteer in welke opzichten de inwoners door de geschiedenis heen hun eigen gang zijn gegaan. Ben je in de trilogie nog meer verschijnselen of personages tegengekomen die je doen denken aan een tegenhanger uit de realiteit?
3. Waarschijnlijk gebruik jij ook verschillende sociale media om verhalen te delen. Vorm een groepje en selecteer een favoriete scène uit *Donder*, *Cumulus* of *Zeis*. Vertel die scène na op bijvoorbeeld Snapchat, Twitter of Facebook. Je kunt eventueel een profiel aanmaken voor een specifiek personage, in de huid van dat personage kruipen en meerdere berichten plaatsen rondom een cruciale scène.
4. De Cumulus stelt: *Daden moesten consequenties hebben. Voor het welzijn van de wereld – uit liefde voor de wereld – moesten er offers worden gebracht*. Ben jij het met hem eens? Waarom zou het aanvaarden van de gevolgen van je gedrag cruciaal zijn voor zowel een individu als de maatschappij als geheel? Schrijf een dagboekpassage over een gebeurtenis in je eigen verleden waarbij je een belangrijke les hebt getrokken uit je keuzes.
5. Eigenrichting of vigilantisme is een populair thema in films, tv-series en boeken. Vergelijk Rowans gedrag eens met dat van een vergelijkbaar personage uit bijvoorbeeld een stripalbum, bioscoopfilm of game. Onderzoek waarin die personages verschillen of juist overeenkomen. Hoe wordt er tegen zulke vrijbuiters of *vigilantes* aangekeken? Wordt de een meer geaccepteerd dan de ander? Denk je dat er een stigma kleeft aan eigenrichting?
6. Wanneer Astrid tegen Cirrus zegt: *Ik heb mijn leven aan de Tol gewijd! Ik heb mezelf helemaal weggecijferd!* reageert hij met: *Dat is ook niet gezond. De mens heeft een balans tussen egoïsme en altruïsme nodig*. Ben jij het daarmee eens? Geef voorbeelden uit het boek of je eigen leven om je standpunt toe te lichten. Vorm dan een debatclubje met je klasgenoten om ze verder uit te diepen.
7. Het slot van de trilogie biedt de lezer een hoopvolle vooruitblik op wat de personages nog te wachten kan staan. Gebruik het einde van *Donder* als springplank om een kort bonushoofdstuk of een 'Hoe is het nu met ... ?'-reportage te schrijven.